

УДК 005.56

Н. О. Крихівська, асистент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ПРО ЗАХОДИ ФОРМУВАННЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН МІЖ ОСВІТНІМИ, НАУКОВИМИ ТА ВИРОБНИЧИМИ СТРУКТУРАМИ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ

Враховуючи особливості епохи зростання інтеграційних та глобалізаційних процесів, в основі яких лежить перехід до економіки знань та формування ринкової інноваційної системи, постає потреба застосування нових форм організації відносин між ключовими сферами інноваційного розвитку, а саме виробництвом, освітою та наукою. Власне, включення науки в сферу виробничих інтересів є основною ознакою побудови "економіки, заснованої на знаннях".

Незважаючи на високий потенціал розвитку сфери науки та освіти, зауважимо низьку результативність та ефективність для потреб виробництва, що приводить до поступового відставання національної інноваційної системи від інноваційних систем світового рівня, спричиняє падіння конкурентоспроможності країни у багатьох сферах економіки [1], а зокрема у сфері енергоефективності та енергетичної безпеки.

Розвиток основних рушійних складових інноваційного процесу стримується через їх дезінтегрованість і автономізованість один від одного. А оскільки еволюція інноваційної системи є можливою лише за умов зіткнення векторів розвитку реального виробництва, освіти та науки, формування між ними партнерських відносин є одним із важливих способів наближення економічної та освітньо-наукової сфер діяльності.

В Україні таким тристороннім взаємовідносинам характерна певна специфіка, яка полягає в тому, що основний обсяг наукових досліджень припадає не на університетську науку, як це відбувається в більшості країн світу, а на академічну. При цьому університети здійснюють підготовку кадрів за умов слабкої наукової бази та малому фінансуванні науково-дослідних робіт. Тому, при формуванні партнерських відносин бізнесу з університетами та науковими організаціями, постає проблема недостатнього наукового потенціалу та нехватки молодих кваліфікованих кадрів.

Варто зауважити, що вітчизняна система освіти здебільшого відповідає принципу "освіта заради освіти", при цьому губиться основна її суть щодо опанування навичками та знаннями відповідними реальній економіці. Цей принцип, на жаль, присутній і в провідних профільних закладах освіти нафтогазового спрямування.

При формуванні партнерських відносин між науковими, освітніми та виробничими установами доцільно використовувати таку правову форму, як угода про спільну діяльність. Можливим буде проведення спільних науково-дослідних робіт, наукових та науково-методичних конференцій, розробка актуальних теоретичних проблем, обмін працівниками наукових, освітніх й

виробничих закладів, створення на базі цих установ лабораторій для проведення наукових досліджень. Ефект від такої співпраці утворюється внаслідок обміну ідеями, знаннями, досвідом.

Отже, з урахуванням нових економічних вимог, можна запропонувати низку заходів, щодо формування партнерських відносин між навчальними, науковими та виробничими структурами нафтогазового комплексу:

- розробка та впровадження відповідної законодавчої бази, щодо визначення умов, напрямів та механізмів державної підтримки, зокрема фінансової, системи партнерського співробітництва наукових, освітніх й виробничих установ у межах нафтогазової галузі;

- переорієнтація послуг профільних освітніх закладів нафтогазового комплексу із фундаментального характеру до фундаментально-прикладного, де прикладна складова займає важливу частку підготовки майбутнього фахівця. Тобто, запровадження в межах навчального періоду виробничого навчання на підприємствах нафтогазового комплексу; підвищення кваліфікації викладацького складу в рамках програм реального виробничого стажування на нафтогазових підприємствах, з подальшим використанням набутого досвіду при формуванні навчальних курсів; коригування навчальних планів та програм відповідно до запитів виробничих структур; дослідження реальних проблем підприємств нафтогазового сектору у кваліфікаційних роботах випускників;

- запровадження практики інформування суспільства про наявність фахівців та вакансій у національній економіці, в тому числі нафтогазовому секторі, а також про результати прогнозування розвитку ринку праці в майбутньому [2];

- розвиток венчурної та інноваційної інфраструктури, що полягає у запровадженні та розширенні діяльності мережі інноваційних центрів (бізнес-інкубаторів, інноваційних лабораторій тощо), які поєднують інтереси академічної, галузевої та університетської наук; спільному використанню наукової, науково-технічної та навчально-виробничої бази як в дослідному, так і навчальному процесі.

Продовження наукових напрацювань в даному напрямі полягатиме в формуванні організаційного механізму здійснення партнерських відносин між провідними профільними вузами нафтогазового спрямування, науковими організаціями та власне виробничими структурами нафтогазового комплексу.

Список посилань на джерела

1. Бакушевич І. В. Використання міжнародного досвіду для мережевої взаємодії бізнесу, освіти і науки в Україні / І. В. Бакушевич, А. В. Гоцинський, С. С. Слава // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2015. – Вип. 1. – С. 90–93.

2. Захарін С. В. Економічний механізм інституційної взаємодії науки, освіти і бізнесу / С.В. Захарін // Формування ринкової економіки : зб. наук. праць. – Спец. вип. Проблеми сучасної економіки та інституціональна теорія / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана" ; відп. ред. О. О. Беляєв. – К. : КНЕУ, 2010. – С. 321–332.